

2024/2905

19.11.2024

DECYZJA RADY (WPZiB) 2024/2905

z dnia 18 listopada 2024 r.

w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w regionie Sahelu

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 33 i art. 31 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 18 marca 2013 r. Rada uzgodniła mianowanie Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej (SPUE) w regionie Sahelu.
- (2) W dniu 21 czerwca 2021 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2021/1011 ⁽¹⁾, którą mianowano Emanuęle Claudię DEL RE Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej (SPUE) w regionie Sahelu.
- (3) W dniu 26 lipca 2024 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2024/2083 ⁽²⁾, którą przedłużono mandat SPUE w regionie Sahelu. Mandat SPUE wygasa w dniu 30 listopada 2024 r.
- (4) Należy mianować nowego SPUE w regionie Sahelu na okres 21 miesięcy.
- (5) SPUE będzie wykonywać swój mandat w sytuacji, która może ulec pogorszeniu, co mogłoby utrudnić osiągnięcie celów działań zewnętrznych Unii określonych w art. 21 Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Specjalny przedstawiciel Unii Europejskiej

1. João CRAVINHO zostaje niniejszym mianowany Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej (SPUE) w regionie Sahelu od dnia 1 grudnia 2024 r. do dnia 31 sierpnia 2026 r. Rada może zadecydować o przedłużeniu lub o wcześniejszym zakończeniu mandatu SPUE na podstawie oceny dokonanej przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) oraz wniosku Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (WP).

2. Do celów mandatu SPUE region Sahelu jest zdefiniowany jako obszar obejmujący Burkinę Faso, Czad, Mali, Mauretanię i Niger. SPUE współdziała także w stosownych przypadkach z państwami w Kotlinie Czadu oraz z innymi państwami i podmiotami regionalnymi lub międzynarodowymi w regionie Sahelu i spoza regionu Sahelu, w tym z Maghrebem i regionem Zatoki Gwinejskiej, a w szczególności z państwami sąsiadującymi, na które oddziałuje dynamika Sahelu.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/1011 z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w regionie Sahelu (Dz.U. L 222 z 22.6.2021, s. 21).

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2024/2083 z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie przedłużenia mandatu Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w regionie Sahelu oraz zmiany decyzji (WPZiB) 2021/1011 (Dz.U. L, 2024/2083, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2083/oj>).

Artykuł 2

Cele polityki

1. W oparciu o cele polityki określone w zintegrowanej strategii Unii Europejskiej w Sahelu, przyjętej w konkluzjach Rady z dnia 16 kwietnia 2021 r. (zwanej dalej „Strategią”), oraz mając na uwadze dostosowanie podejścia Unii poddane pod dyskusję na posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych w dniach 11 grudnia 2023 r. i 19 lutego 2024 r. oraz prace nad odnowionym podejściem do regionu Sahelu – mandat SPUE przyczynia się do aktywnego i priorytetowego wspierania regionalnych i międzynarodowych wysiłków na rzecz osiągnięcia trwałego pokoju, bezpieczeństwa, stabilności i zrównoważonego rozwoju w regionie. Celem SPUE jest ponadto poprawa jakości, wpływu i eksponowania wieloaspektowego zaangażowania Unii w regionie Sahelu. Zgodnie z wytycznymi Rady oraz ze strategicznymi celami, interesami i wartościami Unii, SPUE wspiera WP w określaniu odnowionego podejścia Unii do Sahelu.
2. SPUE przyczynia się do rozwijania i wdrażania w sposób zintegrowany wysiłków Unii w regionie, w tym w dziedzinach polityki, bezpieczeństwa i rozwoju, a także do koordynowania wszystkich odpowiednich instrumentów działań Unii oraz zainteresowanych stron biorących w nich udział. SPUE przyczynia się do pogłębienia zaangażowania Unii i jej wysiłków na rzecz koordynacji z mechanizmami krajowymi, regionalnymi i międzynarodowymi.
3. SPUE działa w ścisłej współpracy i koordynacji z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ), delegaturami Unii, Komisją, państwami członkowskimi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w szczególności Organizacją Narodów Zjednoczonych (ONZ) i organizacjami afrykańskimi, w szczególności Unią Afrykańską (UA) oraz Wspólnotą Gospodarczą Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS).

Artykuł 3

Mandat

1. Dla osiągnięcia celów polityki unijnej, mandat SPUE obejmuje:
 - a) aktywne przyczynianie się do wdrażania Strategii oraz, w stosownych przypadkach, prace nad odnowionym podejściem do regionu Sahelu, oraz koordynowanie i dalsze rozwijanie zintegrowanego podejścia Unii do regionu, w celu zwiększenia ogólnej spójności i skuteczności działań Unii w regionie Sahelu, a także wspierania skutecznej komunikacji strategicznej;
 - b) współpracę – w tym za pośrednictwem dyplomacji wahadłowej, a także w kontekście porozumień pokojowych i międzynarodowych inicjatyw w zakresie mediacji i rozwiązywania konfliktów – z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami w regionie, w tym z rządami, organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi, młodzieżą, społeczeństwem obywatelskim i diasporami, a także z państwami Maghrebu, Afryki Zachodniej i Kotliny Czadu, z myślą o realizacji celów i interesów Unii oraz przyczynieniu się do lepszego rozumienia i pozytywnego postrzegania jej roli w regionie Sahelu i jego sąsiedztwie;
 - c) reprezentowanie i promowanie interesów oraz wyeksponowanie Unii na odpowiednich forach regionalnych i międzynarodowych oraz w kontekście innych procesów mających znaczenie dla stabilności regionu;
 - d) ułatwianie w pełni skoordynowanego i zintegrowanego działania Unii w regionie, z wykorzystaniem wszelkich odpowiednich instrumentów, w tym współpracy na rzecz rozwoju, Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz działalności państw członkowskich i wsparcia Unii na rzecz zarządzania kryzysowego i zapobiegania konfliktom za pośrednictwem działań Unii w ramach unijnej Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) oraz regionalnych i krajowych wysiłków na rzecz stabilizacji, w tym dotyczących reformy sektora bezpieczeństwa oraz rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji byłych bojowników, a także dziedzictwa kulturowego podczas konfliktów i kryzysów;
 - e) utrzymywanie ścisłej współpracy z ONZ, zwłaszcza ze specjalnym przedstawicielem Sekretarza Generalnego ds. Afryki Zachodniej i Sahelu, specjalnym koordynatorem ds. rozwoju w regionie Sahelu, Unią Afrykańską, ECOWAS oraz innymi wiodącymi krajowymi, regionalnymi i międzynarodowymi zainteresowanymi stronami, w tym innymi specjalnymi wysłannikami w Sahelu;
 - f) uważne śledzenie, analizowanie i składanie sprawozdań dotyczących wpływu pierwotnych przyczyn niestabilności i długoterminowych tendencji w regionie, w tym zmiany klimatu, utraty różnorodności biologicznej, pasterstwa, braku bezpieczeństwa żywnościowego, dostępu do zasobów naturalnych, w szczególności do ziemi i wody, a także promowanie zrównoważonego zarządzania w odniesieniu do zasobów naturalnych, które wzmacniają stabilność,

i współpracy w ich zakresie, oraz wspieranie wysiłków na rzecz ograniczenia rozprzestrzeniania się niestabilności, zwracając szczególną uwagę na regiony najbardziej narażone;

- g) uważne śledzenie innych regionalnych i transgranicznych wymiarów wyzwań stojących przed regionem, w tym pandemii, terroryzmu, radykalizacja postaw, brutalny ekstremizm, przestępczość zorganizowana, przemoc między społecznościami, zagrożenia cyberbezpieczeństwa i zagrożenia hybrydowe, przemyt broni, handel ludźmi i przemyt ludzi, handel narkotykami, brak bezpieczeństwa na morzu, przepływy uchodźców i przepływy migracyjne oraz powiązane z nimi nielegalne przepływy finansowe;
- h) uważne śledzenie konsekwencji humanitarnych, politycznych, w zakresie bezpieczeństwa oraz rozwoju, jakie wywierają przepływy uchodźców i przepływy migracyjne na wielką skalę, w tym wewnętrzne przesiedlenia, oraz, w stosownych przypadkach, udział w dialogach dotyczących migracji z odpowiednimi organami i zainteresowanymi podmiotami oraz wnoszenie ogólnego wkładu w unijną politykę w zakresie migracji i uchodźców w odniesieniu do regionu, zgodnie z celami, interesami i wartościami Unii, aby propagować owocną współpracę w dziedzinie migracji opartą na kompleksowym podejściu uwzględniającym całe szlaki migracyjne;
- i) w ścisłej współpracy z ESDZ, Koordynatorem UE ds. Zwalczenia Terroryzmu oraz Komisją – przyczynianie się do wdrażania odpowiednich konkluzji Rady w sprawie zapobiegania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczania tych zjawisk, utrzymywanie regularnych kontaktów politycznych wysokiego szczebla z państwami dotkniętymi terroryzmem i międzynarodową przestępczością zorganizowaną oraz zapewnianie, aby Unia odgrywała kluczową rolę w wysiłkach na rzecz zwalczania terroryzmu, brutalnego ekstremizmu i międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;
- j) uważne śledzenie konsekwencji politycznych, w zakresie bezpieczeństwa i rozwoju wynikających z kryzysów humanitarnych w regionie, biorąc pod uwagę powiązania między pokojem a pomocą humanitarną oraz propagując długoterminowe regionalne rozwiązania kryzysów i konfliktów;
- k) we współpracy ze SPUE ds. Praw Człowieka – przyczynianie się do wdrażania w regionie polityki Unii w dziedzinie praw człowieka, zgodnie z Planem działania Unii dotyczącym praw człowieka i demokracji, wytycznymi Unii w sprawie praw człowieka, w szczególności wytycznymi Unii w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych, a także w sprawie aktów przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji wobec nich, oraz unijnej polityki na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa zgodnie z planem działania Unii na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa na lata 2019–2024, a także promowanie inkluzywności i równości płci w procesie budowy instytucji państwa, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ (RB ONZ) nr 1325 (2000) oraz późniejszymi rezolucjami RB ONZ dotyczącymi kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, w tym rezolucją RB ONZ nr 2242 (2015), oraz wspieranie realizacji rezolucji RB ONZ nr 2250 (2015) dotyczącej młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa;
- l) dalsze obserwowanie całego sektora wymiaru sprawiedliwości oraz mechanizmów rozliczalności pozwalających zwalczać bezkarność, w tym formułowanie zaleceń oraz utrzymywanie regularnych kontaktów z właściwymi organami w regionie, Biurem Prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego i Biurem Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka oraz współdziałanie z obrońcami praw człowieka i obserwatorami w regionie;
- m) pogłębianie wiedzy Unii na temat lokalnych oczekiwań i sytuacji poprzez częste kontakty w regionie, w tym z podmiotami lokalnymi. Na podstawie dokładnej i ciągłej analizy sytuacji, pobudzanie refleksji i przyczynianie się do wczesnej reakcji, dostosowań oraz strategicznej i długoterminowej wizji Unii w odniesieniu do Sahelu.

2. W celu sprawowania swego mandatu SPUE między innymi:

- a) doradza i składa sprawozdania w zakresie formułowania stanowisk Unii na forach regionalnych i międzynarodowych, stosownie do przypadku, aby aktywnie propagować kontakty dyplomatyczne i działania wzmacniające zintegrowane podejście Unii do Sahelu;
- b) przyczynia się do utrzymywania ogólnego obrazu wszystkich działań Unii oraz ściśle współpracuje z odpowiednimi delegaturami Unii i z państwami członkowskimi.

*Artykuł 4***Wykonywanie mandatu**

1. SPUE jest odpowiedzialny za wykonywanie mandatu, działając pod zwierzchnictwem WP.
2. KPiB utrzymuje uprzywilejowane stosunki ze SPUE i jest podstawowym punktem kontaktowym SPUE z Radą. KPiB ukierunkowuje pod względem strategicznym i politycznym działania wykonywane przez SPUE w ramach mandatu, bez uszczerbku dla uprawnień WP.
3. SPUE ściśle współpracuje i ściśle koordynuje swoje działania z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ) oraz z jej odpowiednimi wydziałami.

*Artykuł 5***Finansowanie**

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych z mandatem SPUE w okresie od dnia 1 grudnia 2024 r. do dnia 31 sierpnia 2026 r. wynosi 2 984 189,62 EUR.
2. Wydatkami zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Zarządzanie wydatkami podlega umowie między SPUE a Komisją. SPUE odpowiada przed Komisją za wszystkie wydatki.

*Artykuł 6***Powołanie i skład zespołu**

1. W granicach mandatu SPUE oraz odpowiednich udostępnionych środków finansowych SPUE odpowiada za powołanie zespołu. Zespół musi dysponować wiedzą fachową w zakresie określonych kwestii politycznych, zgodnie z wymogami związanymi z mandatem. SPUE informuje niezwłocznie Radę i Komisję o składzie zespołu.
2. Państwa członkowskie, instytucje Unii i ESDZ mogą zaproponować oddelegowanie personelu do pracy ze SPUE. Wynagrodzenie takiego oddelegowanego personelu jest pokrywane odpowiednio przez dane państwo członkowskie, daną instytucję Unii lub przez ESDZ. Eksperti oddelegowani przez państwa członkowskie do instytucji Unii lub do ESDZ mogą być również oddelegowani do pracy ze SPUE. Zatrudniani na podstawie umów członkowie personelu międzynarodowego muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego.
3. Cały oddelegowany personel nadal podlega administracyjnie wysyłającemu państwu członkowskiemu, wysyłającej instytucji Unii lub ESDZ oraz wypełnia swoje obowiązki i podejmuje działania w interesie mandatu SPUE.
4. Personel SPUE ulokowany jest w tym samym miejscu co odpowiednie wydziały ESDZ lub delegatury Unii, aby zapewnić spójność i zgodność ich odpowiednich działań.

*Artykuł 7***Przywileje i immunitety SPUE i personelu SPUE**

Przywileje, immunitety i dalsze gwarancje niezbędne do wykonania i sprawnego działania misji SPUE oraz członków jego personelu ustala się odpowiednio z państwami przyjmującymi. Państwa członkowskie i ESDZ zapewniają wszelkie niezbędne w tym celu wsparcie.

*Artykuł 8***Bezpieczeństwo informacji niejawnych UE**

SPUE i członkowie jego zespołu muszą przestrzegać zasad i minimalnych norm bezpieczeństwa ustanowionych decyzją Rady 2013/488/UE⁽³⁾.

*Artykuł 9***Dostęp do informacji i wsparcie logistyczne**

1. Państwa członkowskie, Komisja, ESDZ oraz Sekretariat Generalny Rady zapewniają SPUE dostęp do wszelkich odpowiednich informacji.
2. Delegatury Unii w regionie lub państwa członkowskie, stosownie do przypadku, zapewniają wsparcie logistyczne w regionie.

*Artykuł 10***Bezpieczeństwo**

Zgodnie z polityką Unii dotyczącą bezpieczeństwa personelu rozmieszczonego poza terytorium Unii w ramach zadań operacyjnych ma podstawie tytułu V Traktatu, SPUE podejmuje wszelkie uzasadnione, możliwe do realizacji środki, zgodnie ze swoim mandatem oraz ze stanem bezpieczeństwa na obszarze, za który jest odpowiedzialny, służące zapewnieniu bezpieczeństwa całemu personelowi bezpośrednio mu podlegającemu, w szczególności:

- a) sporządza plan bezpieczeństwa oparty na wskazówkach ESDZ, obejmujący szczególne fizyczne, organizacyjne i proceduralne środki bezpieczeństwa, regulujący zarządzanie bezpiecznym przemieszczaniem się personelu do obszaru, za który jest odpowiedzialny, oraz na tym obszarze, a także reagowanie na zdarzenia związane z naruszeniem bezpieczeństwa, w tym plan awaryjny i plan ewakuacyjny;
- b) zapewnia objęcie wszystkich członków personelu rozmieszczonych poza terytorium Unii ubezpieczeniem od wysokiego ryzyka odpowiednio do warunków panujących na obszarze, za który jest odpowiedzialny;
- c) zapewnia, aby wszyscy członkowie zespołu SPUE, którzy mają być rozmieszczeni poza terytorium Unii, w tym personel miejscowy zatrudniony na podstawie umów, odbyli przed przyjazdem na obszar, za który jest odpowiedzialny, lub niezwłocznie po przyjeździe odpowiednie szkolenie w zakresie bezpieczeństwa, na podstawie wskaźników ryzyka określonych dla tego obszaru przez ESDZ;
- d) zapewnia wdrażanie wszelkich uzgodnionych zaleceń wydawanych w następstwie systematycznych ocen bezpieczeństwa oraz składa WP, Radzie i Komisji pisemne sprawozdania dotyczące realizacji tych zaleceń oraz innych kwestii związanych z bezpieczeństwem w ramach regularnych sprawozdań z postępu prac oraz kompleksowego sprawozdania końcowego z wykonania mandatu.

*Artykuł 11***Składanie sprawozdań**

SPUE regularnie składa WP i KPiB sprawozdania ustne i pisemne. W razie potrzeby SPUE składa również sprawozdania grupom roboczym Rady. Regularne sprawozdania rozprawdane są poprzez sieć COREU. SPUE może przedstawiać sprawozdania Radzie do Spraw Zagranicznych. Zgodnie z art. 36 Traktatu SPUE może uczestniczyć w informowaniu Parlamentu Europejskiego.

⁽³⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).

*Artykuł 12***Koordynacja**

1. SPUE w ramach Strategii i w kontekście adaptacji oraz prac nad odnowionym podejściem do regionu Sahelu przyczynia się do jedności, spójności i skuteczności unijnych działań oraz pomaga zapewnić spójne wykorzystanie wszystkich instrumentów Unii i działań państw członkowskich, aby osiągnąć cele polityki Unii. Dąży do współdziałania w regularnym trybie z państwami członkowskimi. Ważna pozostaje rola SPUE w gromadzeniu specjalnych wysłanników ds. Sahelu z państw członkowskich oraz, w szerszym ujęciu, wraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. SPUE koordynuje swoje działania z działaniami ESDZ, delegatur Unii, Komisji, a także z działaniami innych SPUE działających w tym regionie. SPUE regularnie przekazuje informacje ESDZ, delegaturom Unii i misjom państw członkowskich w regionie.

2. SPUE utrzymuje ścisłą współpracę w terenie z odpowiednimi szefami misji państw członkowskich, szefami delegatur Unii oraz szefami odpowiednich misji z zakresu WPBiO. Dokładają oni wszelkich starań, aby wspierać SPUE w wykonywaniu mandatu. SPUE, w ścisłej koordynacji z odpowiednimi delegaturami Unii, zapewnia szefowi misji EUCAP Sahel Mali wskazówki dotyczące sytuacji politycznej na miejscu. SPUE i dowódca operacji cywilnej konsultują się ze sobą stosownie do potrzeb. SPUE współpracuje również z innymi podmiotami międzynarodowymi i regionalnymi w terenie.

*Artykuł 13***Pomoc w zakresie roszczeń**

SPUE i jego personel udzielają wsparcia w celu przygotowania odpowiedzi na wszelkie roszczenia i zobowiązania wynikające z mandatów wcześniejszych SPUE w regionie Sahelu oraz udzielają w tym celu pomocy administracyjnej i udostępniają odpowiednie dokumenty.

*Artykuł 14***Przeгляд**

Wykonywanie niniejszej decyzji oraz jej spójność z innymi działaniami Unii w regionie są przedmiotem regularnych przeglądów. SPUE przedstawia WP, Radzie i Komisji regularne sprawozdania z postępu prac, a do dnia 31 maja 2026 r. przedstawi ostateczne, kompleksowe sprawozdanie z wykonania mandatu.

*Artykuł 15***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2024 r.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 listopada 2024 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

J. BORRELL FONTELLES